

Robotnicza Łódź złożyła hołd Klementowi Gottwaldowi Akademia żałobna w sali MDK

W dniu wczorajszym w sali Młodzieżowego Domu Kultury odbyła się uroczysta akademicka dla uczczenia pamięci Klementa Gottwalda, zorganizowana przez Komitet Łódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Na podium nad stołem prezydiąlnym widnieją spowity kirem portret Klementa Gottwalda — wielkiego budowniczego bratniego czeskosłowackiego państwa ludowego. Obok portretu sztandary narodowe Polski i Republiki Czechosłowackiej z żałobnymi wstęgami. Po środku cyfry: „1896—1953”.

Sala MDK zapelnili przedstawiciele społeczeństwa Łódzi i Wojska Polskiego. Po odegraniu przez orkiestrę hymnów narodowych Polski i Czechosłowacji akademicko żałobną otwiera przewodniczący Związku Zawodowego Włóknarzy ob. Krzywański.

— Niespełna 10 dni po odejściu od nas ukochanego naszego nauczyciela i przyjaciela Józefa Stalina — bratni naród czeskosłowacki dotknął drugi ciężki cios — mówi ob. Krzywański. Odszedł przewodniczący Komunistycznej Partii Czechosłowackiej Prezydent Republiki, wódz bratniego narodu czeskosłowackiego Klement Gottwald. Oddajmy hołd niestrudzonemu bojownikowi, wielkiemu synowi narodu czeskosłowackiego.

Zebrani powstają z miejsc i w milczeniu czołują pamięć Klementa Gottwalda.

Z kolei referat o życiu i walce Klementa Gottwalda wielkiego bojownika o socjalizm w Czechosłowacji wygłosił sekretarz Komitetu Łódzkiego

Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Siewierski.

Na zakończenie uroczystej akademii zebrani przy akompaniamencie orkiestry odpiewali Międzynarodówkę.

DZIENNIK ŁÓDZKI

Rok IX nr 68 (2696)

Łódź, piątek 20 marca 1953 r.

Cały naród czeskosłowacki żegnał swego wielkiego WODZA I NAUCZYCIELA

Ostatnia droga Klementa Gottwalda

budowniczego ludowej Czechosłowacji,
bojownika o pokój i przyjaźń
między narodami

PRAGA 19.3. 19 marca naród czeskosłowacki pożegnał swego ukochanego Ojca, Nauczyciela i Wodza, Prezydenta Republiki Czechosłowackiej i Przewodniczącego Komunistycznej Partii Czechosłowacji, Klementa Gottwalda.

Ciężkie, niezmiernie ciężkie dni przeżywają narody Czechosłowacji. W kilka dni po zgonie największego geniusza ludzkości i najlepszego przyjaciela narodów, Józefa Stalina, zmarł jego wierny współbojownik, mądry i przewidujący gospodarz i budowniczy ludowej Czechosłowacji — Towarzysz Klement Gottwald.

Miliony ludzi pracy w Czechosłowacji złożyły ostatni hołd swemu ukochanemu nauczycielowi, ślubując jednocześnie, że kroczyć będą dalej pod sztandarem Lenina-Stalina drogą gottwaldowską.

OSTATNIE MINUTY POŻEGNANIA

Na kilka minut przed godziną 13 do trumny zbliża się małżonka zmarłego Marta Gottwaldowa z córką. Wraz z nimi wchodzi do sali w głębokim milczeniu członkowie sekretariatu politycznego KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji, Prezydium Rządu z towarzyszem Antoninem Zapotockym na czele oraz delegacja rządowa ZSRR z pierwszym zastępcą Przewodniczącego Rady Ministrów Związku Radzieckiego, ministrem obrony ZSRR marszałkiem N. A. Bulganinem na czele. Następnie wchodzi członkowie Prezydium KC KPCZ i szefowie delegacji rządowych krajów ludowo-demokratycznych oraz bratnich partii komunistycznych i robotniczych: premier Państwa Rady Administracyjnej i minister spraw zagranicznych Chińskiej Republiki Ludowej Czu En-Lai, przewodniczący Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Prezes Rady Ministrów Polskiej Rze-

zypospolitej Ludowej Bolesław Bierut, przewodniczący Rady Ministrów Mongolskiej Republiki Ludowej J. Cedenbal, zastępca przewodniczącego Rady Ministrów Rumuńskiej Republiki Ludowej i sekretarz Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Bułgarii Todor Żywkow, minister obrony narodowej Węgierskiej Republiki Ludowej i członek Biura Politycznego KC Węgierskiej Partii Pracujących generał armii Mihali Farkas, zastępca przewodniczącego Rady Ministrów Albańskiej Republiki Ludowej Spiro Koleka, członek Biura Politycznego KC Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności i wiceprzewodniczący Izby Ludowej NRD Hermann Matern, ambasador Demokratycznej w ZSRR Nguen Lon Ban, zastępca przewodniczącego Rady Ministrów Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej Tsien Il Jon, sekretarz generalny Komunistycznej Partii Wielkiej Brytanii Harry Pollit, zastępca sekretarza generalnego KC Komunistycznej Partii Włoch Luigi Longo, przewodniczący Komunistycznej Partii Austrii Johann Koplenig, członek Biura Politycznego KC Komunistycznej Partii Francji Leon Auguste Mauvais, członek Biura Politycznego Komunistycznej Partii Hiszpanii Enrique Lister oraz szefowie pozostałych 23 delegacji bratnich partii komunistycznych i robotniczych z całego świata.

7 mln. 800 tysięcy
członków

z 33 krajów
liczy

Międzynarodowe
Zrzeszenie Zw. Zaw.

Pracowników Transportu,
Portów i Przem. Rybnego

PRAGA, 19.3. — Dnia 18 bm. zakończyła się tu konferencja zjednoczeniowa Międzynarodowego Zrzeszenia Związków Zawodowych Marynarzy i Dokerów i Międzynarodowego Zrzeszenia Związków Zawodowych Pracowników Transportu Lądowego i Lotniczego, wchodzących w skład Światowej Federacji Związków Zawodowych.

Na konferencji postanowiono połączyć te dwie międzynarodowe organizacje i utworzyć Międzynarodowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Transportu, Portów i Przemysłu Rybnego.

Nowe międzynarodowe zrzeszenie obejmuje 65 organizacji związkowych z 33 krajów (Francja, Włochy, ZSRR, kraje demokracji ludowej, Chiny, Australia, Holandia, Finlandia, Kuba i in.). Liczba członków związków zawodowych wchodzących w skład zrzeszenia przekracza 7,800 tysięcy osób.

W sali Hiszpańskiej na Hradczynie rozpoczynają się uroczystości żałobne. Po odegraniu hymnu Czechosłowacji i hymnu Związku Radzieckiego, nastąpiły przemówienia, które zamieszczamy na str. 2.

Za zasłoną z kolczastego drutu i bagnatów policji
Przy silnym proteście
mas pracujących Niemiec zach.
parlament w Bonn rozpoczął debatę
nad ratyfikacją układów wojennych

BERLIN, 19.3. — Jak donoszą z Bonn, 19 marca br. rozpoczęła się w parlamencie bońskim debata w sprawie trzeciego czytania układu ogólnego i układu o armii europejskiej. Dążąc do przeformowania za wszelką cenę ratyfikacji układów wojennych, Adenauer przypieczętuje akt zdrady narodu niemieckiego. Układy wojenne utrwalają rozbiór Niemiec, przetrzymują na nieokreślony czas władzę imperialistów amerykańskich w Niemczech zachodnich. Układy te oznaczają równocześnie przyspieszenie re-militaryzacji Niemiec i utworzenie — w myśl agresywnych planów imperializmu amerykańskiego — odwetowej armii zachodnio - niemieckiej, tym samym więc przekształcenie Niemiec zachodnich w ognisko nowej agresji.

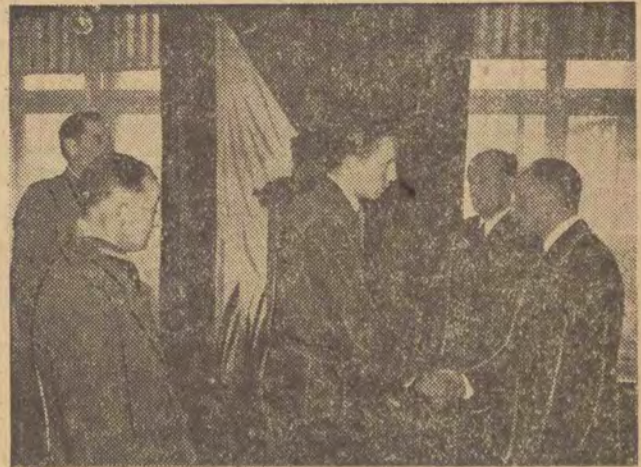
Kondolencje
E. Herriota
z powodu zgonu
Prezydenta Gottwalda

PARYŻ, 19.3. — Przewodniczący Francuskiego Zgromadzenia Narodowego Edward Herriot wystosował w imieniu Zgromadzenia Narodowego do przewodniczącego Czechosłowackiego Zgromadzenia Narodowego Oldřicha Johna depeszę z wyrazami współczucia z powodu zgonu prezydenta Gottwalda.

Trzęsienie ziemi
pochłonęło
w Turcji setki ofiar

PARYŻ, 19.3. — Ze Stambułu donoszą, że zachodnią część Turcji azjatyckiej nawiedziło silne trzęsienie ziemi. Według dotychczasowych obliczeń, liczba zabitych sięga 500 osób, ale prasa turecka przypuszcza, że w istocie rzeczy zginęło ok. 1000 osób. Było to jedno z najgwałtowniejszych trzęsień ziemi w Turcji na przestrzeni ostatnich 50 lat.

Depesze i listy kondolencyjne od społeczeństwa polskiego

Do ambasady Republiki Czechosłowackiej w Warszawie przybyła liczna delegacja społeczeństwa stolicy, aby złożyć wyrazy głębokiego i serdecznego współczucia po stracie wielkiego przywódcy bratniego narodu czeskosłowackiego prezydenta Klementa Gottwalda. Na zdjęciu: delegacja BOR — Muranów, składa kondolencje przedstawicielom ambasady. CAF — fot. Baranowski

Uroczystość nadania statkowi PMH m/s „Warta” nazwy „Prezydent Gottwald”

GDYNIA, 19.3. W dniu pogrzebu wodza i nauczyciela narodu czeskosłowackiego — przodujący statek naszej Marynarki Handlowej m-s „Warta” przemianowany został na m-s „Prezydent Gottwald”.

Nabrzeża dworca morską zapelnili liczni mieszkańcy Gdyni. Przed statkiem ustawili się kompanie honorowa Marynarki Wojennej, a obok w zwartych szeregach uczniowie szkół morskich

Ministerstwa Żeglugi. Dworzec Morski oraz m-s „Warta” udekorowano flagami polskimi i czeskosłowackimi. Na pokładzie statku zgromadziła się cała jego załoga.

Na uroczystość przybyli: wice-minister żeglugi — Piotr Stolarek, konsul generalny Republiki Czechosłowackiej w Szczecinie Jan Stareček oraz konsul generalny ZSRR w Gdańsku Potapow.

Depesza KG PZPR do KG Komunistycznej Partii Norwegii

WARSZAWA (PAP). W związku z VIII kongresem Komunistycznej Partii Norwegii, który rozpoczyna swe obrady w dniu 20 bm., Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przesyła następującą depeszę:

DO
KOMITETU CENTRALNEGO
KOMUNISTYCZNEJ PARTII
NORWEGII

Osi •
Z okazji VIII Kongresu Waszej Partii przesyłamy Wam serdeczne, braterskie pozdrowienia i życzenia pomyślnych obrad.

Polska klasa robotnicza śledzi z braterską sympatią walkę Komunistycznej Partii Norwegii przeciwko polityce agresji, przeciw przekształceniu Norwegii w zbrojną bazę podległą wojennych Komunistów norwescy, podnosząc sztandar niepodległości narodowej i pokoju, bronia najwyższych interesów narodu norweskiego i wnoszą zarazem poważny wkład w ogólnowiatową walkę o pokój. Jaka prowadzi cała postępową ludność pod wodzą wielkiego Związku Radzieckiego.

Złączeni z Wami wspólną żałobą po zgonie Wodza i Nauczyciela mas pracujących całego świata Wielkiego Stalina, tym mocniej zwieramy nasze szereg wokół Bohaterskiej Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego. Zyczymy Wam z całego serca dalszych sukcesów w dziele realizacji stałnowskich wskazań i nauk w walce o pokój i socjalizm.

KOMITET CENTRALNY
POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ
PARTII ROBOTNICZEJ

Nowi regenci San Marino

RZYM, 19.3. — Dziennik „Unita” podaje, że Rada Republiki San Marino wybrała dnia 17 bm. dwóch nowych regentów — komunistę Vincenzo Pedini i socjalistę Alberto Reffi. Obaj regenci pełnią wspólnie funkcje głowy państwa.

Ważną akcją protestacyjną ludności w czasie debaty w Bundestagu nad ratyfikacją układów wojennych. Do Bonn ściągnięto liczne oddziały policji z poszczególnych miast okręgu Kolonii. Gmach parlamentu otoczony został gęstym kordonem policyjnym, aby zapobiec zorganizowaniu demonstracji protestacyjnych przed Bundestagiem. Na terenie, gdzie znajduje się parlament wejść można tylko za specjalnymi przepustkami.

Jak donosi agencja Reutersa, gmach parlamentu bońskiego, gdzie toczy się debata nad ratyfikacją układów wojennych, wygląda jak „obłożona forteca”. Zmobilizowane zostały silne oddziały policji dla rozbiicia demonstracji społeczeństwa zachodnio - niemieckiego przeciwko ratyfikacji „układu ogólnego” i układu o „armii europejskiej”. Wszystkie ulice prowadzące do parlamentu bońskiego z wyjątkiem jednej zostały zamknięte drutem kolczastym i są pilnie strzeżone. Przygotowano również wiele motopom, które mają ułatwić rozpedzenie demonstrującej ludności.

Z ostatniej chwili

Adenauer
przeforsował
ratyfikację
układów wojennych

BERLIN, 19.3. Podczas gdy w Bonn nieustannie trwały demonstracje ludności przeciwko układowi wojennym, a w całym Niemczech zachodnich odbywały się zebrania i pochody protestacyjne, Adenauer, depucę przepisy konstytucyj i gwałcie woje narodu niemieckiego, przeforsował w Bundestagu ratyfikację narzuconych przez USA układów wojennych większością 224 głosów przeciwko 165. przy 2 wstrzymujących się od głosowania.

Równocześnie Bundestag przyjął rezolucję, w której stwierdza, że reżim zachodnio-niemiecki nie będzie związany tzw. dodatkowymi protokółami proponowanymi przez rząd francuski.

Przemówienie

zastępcy przewodniczącego Rady Ministrów
Viliama Siroky'ego

Drodzy Przyjaciele, Drodzy Towarzysze! Nastąpił bolesny, jakże bardzo bolesny chwila rozstania z naszym ukochanym Wodzem i Nauczycielem, z wiernym współbojownikiem Wielkiego Stalina, z Prezydentem Republiki i Przewodniczącym naszej Partii — Towarzyszem Klementem Gottwaldem. Za kilka chwil opuści on Hradczyn, aby przebyć swą ostatnią drogę ulicami pogrążonej w żałobie Pragi. Z Hradczynu odchodzi najlepszy jego Gospodarz, Wielki Mąż naszych dziejów, który okrył Hradczyn i cały nasz kraj nieznaną dotychczas chwałą.

Tak, gottwaldowski okres Hradczynu, niestety tak krótki, był jego najchlubniejszym okresem. Już samo przybycie Towarzysza Gottwalda na Hradczyn w dniu 14 czerwca 1948 r. było symbolem ostatecznego zwycięstwa ludu pracującego naszej Ojczyzny. Stanowiło ono — po lutowej klęsce reakcji rodzimej i obcej — potwierdzenie, że już nigdy nikomu nie uda się zakłócić u nas rozwoju ustroju ludowo-demokratycznego i odbudować kapitalizmu, że już nigdy nikomu nie uda się przywrócić wyzysku ludu, głodu, bezrobocia, terroru wobec robotników, ekonomicznej i politycznej zależności państwa od obcych imperialistów. Stanowiło ono potwierdzenie, że w kraju naszym już po wsze czasy gospodarzem będzie lud pracujący, który przejął w swe ręce fabryki, ziemie i całe bogactwo ojczyzny, aby zachować je i pomnażać dla siebie, dla dobra przyszłych pokoleń.

Za czasów towarzysza Gottwalda nowym duchem ożył Hradczyn.

Jego pomieszczenia nie służą już jak dawniej naszym zabawom feudałów i burżuazji, ani też antyludowym i antynarodowym intrygom i machinacjom. Na Hradczyn przychodzili do Towarzysza Gottwalda robotnicy, chłopcy i inteligencja pracująca, by Mu opowiedzieć o swych osiągnięciach i zasięgnąć Jego świętych rad, w jaki sposób jeszcze lepiej pracować w imię rozkwitu ojczyzny. W tej właśnie sali rok rocznie odznacza się najlepszych pracowników naszej ojczyzny za sukcesy, jakie osiągnęli w fabrykach, kopalniach, hutach, spółdzielniach, w laboratoriach naukowych. Tu, w tej sali, odbyło się pamiętne posiedzenie Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Czechosłowacji, tutaj Towarzysz Gottwald wytyczył partii generalną linię budowy socjalizmu.

Tu odbyła się w grudniu ub. roku historyczna ogólnokrajowa konferencja partii, na której Towarzysz Gottwald wskazał nam, jak dalej kierować skuteczną walką naszą ojczyzny o szczęście i dobrobyt narodu, o utrzymanie pokoju na całym świecie. Tu wyjaśnił On nam znaczenie nowego statutu naszej partii, który jeszcze bardziej zbliża ją do ZSRR i Komunistycznej Partii WZRR i ubraja do nowych wielkich zadań.

Na Hradczyn przybywali na si przyjaciele ze Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej oraz przedstawiciele ruchu postępowego w innych krajach, tu pogłębiały się więzy przyjaźni i braterstwa ze Związkiem Radzieckim i pozostałymi przyjacielami i współbojownikami światowego frontu pokoju i demokracji. Obecność naszych przyjaciół ze Związku Radzieckiego, Chin Ludowych, z krajów demokracji ludowej i z całego świata na dzisiejszych uroczystościach pogrzebowych, świadczy najlepiej, jak wielkim szacunkiem darzyły Towarzysza Gottwalda masy pracujące całego świata, jak wybitnym uczestnikiem międzynarodowej walki o pokój

stała się pod Jego kierownictwem Czechosłowacja.

Na Hradczyn, za czasów przebywania tam Towarzysza Gottwalda, spoglądaliśmy z nieznaną dotychczas dumą i miłością, albowiem wiedzieliśmy, że tu znajduje się serce i mózg naszej ojczyzny, że tu przebywa nasz doświadczony i niezłomny Wódz, nasz najmądrzejszy i najlepszy Ojciec.

Towarzysze! Na zamku praskim, gdzie wszystko tchnie nowym, wspaniałym duchem czasów gottwaldowskich, jeszcze bardziej uświadamiamy sobie nasze osierocenie. Ale w tych najcięższych chwilach rozłąki z Towarzyszem Gottwaldem na zamku praskim byłoby rzeczą niegodną jego uczniów i jego narodu upadać na duchu i zapominać o nakazach Towarzysza Gottwalda.

Towarzysz Gottwald, jak dobry ojciec, pozostawił nam wielką i bogatą spuściznę, cenę i pełne treści wskazania. Jak dobry synowie i córki powinniśmy dziś właśnie przyrzec Towarzyszowi Gottwaldowi, że strzec będziemy jego nakazów, że w każdej chwili i we wszystkich okolicznościach pozostaniemy mu wierni.

Towarzysz Gottwald pozostawił nam silne państwo ludowo-demokratyczne, które opiera się na najszerszych warstwach naszego narodu i służy narodowi.

Towarzysz Gottwald zjednoczył cały nasz lud pracujący — robotników, chłopów i inteligencję — w niewzruszony, zwarty front narodowy, zjednoczył na zawsze w bratnim sojuszu narody czeski i słowacki.

Towarzysz Gottwald dał naszemu narodowi doświadczonego i niezłomnego wodza — leninowsko-stalinowską Komunistyczną Partię Czechosłowacji.

W celu zagwarantowania naszej wolności narodowej i niepodległości państwowej Towarzysz Gottwald nierozdzielnie związał przyszłość naszego narodu z przyszłością naszego wyzwoliciela — Związku Radzieckiego i wyjaśnił nam, że jednym z podstawowych praw dalszego pomyślnego rozwoju naszego kraju jest stałe zbliżanie się do wzoru radzieckiego.

Towarzysz Gottwald pozostawił nam w spuściznę przyjaźń wielu narodów i krajów, opartą na wzajemnym zaufaniu i wzajemnej pomocy, zmierzającą do utrzymania pokoju na świecie i do dalszego rozwoju braterskiej między nimi współpracy.

Towarzysz Gottwald pozostawił nam pomyślnie kroczącą naprzód i rozwijającą się gospodarkę socjalistyczną i nauczył nas, jak pracować nowym socjalistycznym sposobem w przemyśle i rolnictwie.

Towarzysz Gottwald pozostawił nam wielki testament naszej nauce i kulturze; z miłością troszczył się o naszą młodzież. We wszystkich dziedzinach naszego życia, na wszystkich odcinkach naszej pracy widzimy bezsporne wyniki i trwałe wpływy mądrego kierownictwa Towarzysza Gottwalda.

Towarzysze, co powinniśmy właśnie dzisiaj uświadomić sobie ze szczególną siłą? Odszedł Towarzysz Klement Gottwald, ale jego wskazania, jego wielkie dzieło żyje i wskazuje nam jasny i niezawodny również nadal kierunek oraz drogę ku coraz piękniejszej przyszłości.

Wykonywać wskazania Towarzysza Gottwalda — znaczy to umacniać również w przyszłości nasze państwo otoczone gorącą miłością ludu pracującego, zwiększać jego bezpieczeństwo i zdolność obronną.

znaczy to — strzec jedności narodu i jeszcze bardziej umacniać front narodowy wszystkich ludzi pracy miast i wsi Czechosłowacji,

znaczy to — jeszcze bardziej skupić się wokół kierowniczej siły naszego kraju, wokół Partii Komunistycznej i rozgromić każdego, kto chciałby osłabić jedność partii i narodu,

znaczy to — jeszcze bardziej zbliżyć się do naszej ostoji i naszego wzoru — do Związku Radzieckiego i do partii Lenina - Stalina,

znaczy to — pogłębić przyjaźń i współpracę z wielkimi Chinami, z krajami demokracji ludowej i ze wszystkimi siłami światowego obozu pokoju,

znaczy to — jeszcze energiczniej i z poczuciem jeszcze większej odpowiedzialności pracować nad zbudowaniem socjalizmu w naszym kraju.

I dzisiaj nieśmiertelne są słowa, które Towarzysz Gottwald wypowiedział po przyjeździe na Hradczyn: „Założyliśmy mocne i trwałe podwaliny nowej republiki i zaczęliśmy budować. Obecnie trzeba budować dalej, aby ojczyzna nasza była możliwie jak najpiękniejsza, aby wszyscy żyli w niej dobrze i szczęśliwie”.

Drogi Towarzyszu Gottwald!

W chwili gdy opuszczasz Hradczyn, z którego uczynił symbol zwycięskiej władzy klasy robotniczej i mas pracujących wysłuchaj naszej uroczystej przysięgi, którą składamy w obecności naszych przyjaciół ze Związku Radzieckiego i z całego świata.

Będziemy silni i czujni, niezłomnie i z żelazną konsekwencją będziemy realizować Twe wskazania, nie upadniemy na duchu, nie osłabnie lud pracujący. W duchu Twych wskazań ramie przy ramieniu z ludźmi radzieckimi pójdziemy zjednoczeni naprzód, aby zapewnić dobrobyt i szczęście naszemu dzielnemu narodowi, aby zapewnić pokój, aby urzeczywistnić pokój na całym świecie.

Ludzie pracy całej Polski składając hołd Wielkiemu Stalinowi postanawiają wzmocnić walkę o realizację Jego wskazań

WARSZAWA, 19.3. Do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i do Przewodniczącego KC PZPR Bolesława Bieruta napływają w dalszym ciągu listy, w których społeczeństwo postanawia wzmocnić walkę o realizację nieśmiertelnych wskazań Wielkiego Stalina. Szczególnie wiele listów nadysłały żałogi robotnicze, które zwiększoną wydajnością pracy, lepszą jakością produkcji pragną czcić pamięć swego wielkiego nauczyciela. „Z największą mocą odczu-

Kota Węgier do Jugosławii

BUDAPEST, 19.3. — Prasa węgierska podaje, że ministerstwo spraw zagranicznych Węgierskiej Republiki Ludowej przekazało dnia 17 bm. poselstwu jugosłowiańskiemu w Budapeszcie następującą treść:

Dnia 16 marca 1953 r. o godzinie 23 minut 5 w odległości jednego kilometra na południe od wsi Wiza organy UDB wspólnie z oddziałami armii jugosłowiańskiej ustrzeliły przez rzekę Drawa wrochli agentów na terytorium Węgier.

Jednakże dzięki czujności organów ochrony porzątku Węgierskiej Republiki Ludowej, prowokacja ta została uderemiona. Ta nowa prowokacja raz jeszcze dowodzi, że rząd jugosłowiański przy pomocy UDB i rozlokowanych na granicy sił zbrojnych usiłuje systematycznie przerzucić

najszlachetniejszej na świecie sprawie — sprawie wyzwolenia mas pracujących spod kapitalistycznego jarzma. Przez prawie ćwierć wieku stał On u steru Komunistycznej Partii Czechosłowacji i prowadził ją pewną dłoń do wielkiego celu — do komunizmu.

Znaczenie Jego wielkiej pracy jest nieocenione. Wychowana przez Niego partia i naród czechosłowacki, któremu partia ta przewodzi, przeszły z honorem przez najcięższe próby i nie wypuścili z rąk sztandaru wolności i niezawisłości. W ciężkich, ponurych latach okupacji faszystowskiej partia i naród ani na jeden dzień nie zaprzestali odważnej i mężnej walki o odzyskanie niepodległości ojczyzny, o zjednoczenie w tej świętej walce wszystkich sił narodowych Czechosłowacji.

Pod kierownictwem Klementa Gottwalda masy pracujące Czechosłowacji wprowadziły ustrój ludowo-demokratyczny. Zlikwidowały one próbę reakcji, która usiłowała wrócić Czechosłowację na drogę kapitalizmu. W wyniku tego historycznego zwycięstwa ustrój ludowo-demokratyczny w Czechosłowacji umocnił się jeszcze bardziej.

W oparciu o przyjaźń ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej Czechosłowacja poszła drogą budownictwa socjalizmu.

W swej działalności państwowej Klement Gottwald kierował się zawsze interesami narodu. Wszystkie Jego troski zmierzały do umocnienia państwa, do podniesienia dobrobytu i poziomu kulturalnego mas ludowych.

Z Jego inicjatywy i pod Jego kierownictwem został opracowany i uchwalony pierwszy 5-letni plan rozwoju gospodarki narodowej, plan stworzenia materialnej i technicznej bazy socjalizmu w Czechosłowacji. Naród nazwał ten plan pięcioletnią gottwaldowską.

Jako dowódca naczelny sił zbrojnych, Klement Gottwald troszczył się nieustannie o wzmocnienie armii i podniesienie zdolności obronnej kraju. Armia czechosłowacka, która jest dziełem Klementa Gottwalda, wyrosła na dobrze zorganizowaną i potężną siłę, gotową zawsze do wystąpienia w obronie ojczyzny.

Jednocześnie w osobie Klementa Gottwalda straciłszy płomiennego chorążego pokoju i męża stanu, który bronił przed oddziałami stoczni im. Komuny Paryskiej. — Skupieni w zwartych, czujnych szeregach pod sztandarami największego bojownika i geniusza współczesnej epoki — Józefa Stalina, ślubujemy ochowac wierność Jego naukom, strzec niezłomie zasad internacjonalizmu i solidarności wszystkich ludzi pracy”.

na terytorium Węgier szpiegów i dywersantów, a dla osiągnięcia tych zbrodniczych celów nie cofa się przed prowokowaniem starć zbrojnych na granicy.

Ministerstwo spraw zagranicznych Węgierskiej Republiki Ludowej na polecenie swego rządu stanowczo protestuje przeciwko wyżej wymienionym prowokacjom granicznym rządu jugosłowiańskiego i domaga się, by rząd jugosłowiański niezwłocznie, po braku przeczuciu szpiegów i dywersantów oraz prowokacjom zbrojnym.

Ministerstwo spraw zagranicznych Węgierskiej Republiki Ludowej zwraca uwagę rządu jugosłowiańskiego, że odpowiedzialność za skutki wynikające z tego rodzaju działań musi wyłącznie na rząd jugosłowiański.

Przemówienie

zastępcy przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR
Marszałka N. A. Bułganina

„Ze Związkiem Radzieckim po wsze czasy” stał się hasłem narodu czechosłowackiego w jego walce o świetlaną przyszłość.

Narody Związku Radzieckiego ceniły wysoko szlachetną działalność Klementa Gottwalda, mając na celu podniesienie Czechosłowacji na wyższy poziom i jej umocnienie. Narody radzieckie żywiły dla Klementa Gottwalda uczucia głębokiego szacunku za jego wierność wobec interesów mas pracujących, za jego wierność nauce Lenina - Stalina, za jego działalność w dziedzinie umocnienia przyjaźni ze Związkiem Radzieckim. I dziś cały naród radziecki chyli wraz z narodem Czechosłowacji swe sztandary nad trumną swego ukochanego Przyjaciela.

Zgon Klementa Gottwalda jest ciężką stratą dla całej postępowej ludzkości. Zdajemy sobie sprawę, że strata ta jest szczególnie wielką i bolesną dla narodów Czechosłowacji. Ale masy pracujące Czechosłowacji otrzymały od Klementa Gottwalda wielkie dziedzictwo — wypróbowaną w bojach partię komunistyczną, która poprowadzi niezawodnie naród czechosłowacki naprzód drogą budownictwa socjalistycznego.

Niezmiennym nakazem dla wszystkich ludzi pracy Czechosłowacji będą słowa wypowiedziane przez Klementa Gottwalda po zgonie Wielkiego Stalina: „Towarzysz Stalin — powiedział Klement Gottwald — uczył nas zawsze, że nie wolno nam upadać na duchu, że nie wolno nam tracić głowy w żadnych okolicznościach. Dlatego też wykonując nakazy Stalina podnieśliśmy jeszcze wyżej sztandar Lenina - Stalina i pójdziemy zdecydowanie drogą wytkniętą przez Stalina, drogą budowy socjalizmu w naszym kraju, drogą walki o utrzymanie i utrwalenie pokoju”.

Zespoliwszy się jeszcze bardziej wokół Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Czechosłowacji i swego rządu, umacniając braterską przyjaźń ze Związkiem Radzieckim, narody Czechosłowacji osiągną nowe sukcesy w umacnianiu swego państwa ludowo-demokratycznego i w rozwiązaniu stojących przed nim zadań.

W tych smutnych, ciężkich dniach nie jesteście, drodzy towarzysze i przyjaciele, osamotnieni. Z wami są narody potężnego Związku Radzieckiego, wielki naród chiński, masy pracujące krajów demokracji ludowej, cała postępowa ludzkość. Ten obóz demokracji i socjalizmu krzepnie z każdym dniem. Jest on zjednoczony i zwarty trwałą i niewzruszoną przyjaźnią, której umocnieniu tak wiele sił — święcił nasz Wódz i Nauczyciel — Wielki Stalin oraz jego wierny uczeń i współbojownik Klement Gottwald.

Komitet Centralny Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, rząd radziecki, cały naród radziecki będą nadal umacniać nieustannie przyjaźń między Związkiem Radzieckim a Czechosłowacją, będą udzielać narodowi czechosłowackiemu poparcia i pomocy w budownictwie socjalistycznym.

Nasza przyjaźń, towarzysze, jest mocna i niewzruszona. Nie uda się nigdy nikomu przyjaźni tej podważyć ani nawet zachwiać!

Świetlana i szlachetna postać Klementa Gottwalda, wybitnego rewolucjonisty, mężnego bojownika o szczęście ludzkości, jednego ze sławnych działaczy naszej leninowsko-stalinowskiej epoki, będzie żyła w naszych sercach i w pamięci przyszłych pokoleń!

Wieczna chwała Wielkiemu Wodzowi! Narodowi czechosłowackiemu — Klementowi Gottwaldowi! Niech pamięć o Gottwaldzie żyje wiecznie!

